

Història de dues alcaldesses

Està preparat per governar, el moviment populista italià Cinc Estrelles? Si ho hem de jutjar per les seves dues primeres alcaldesses en grans ciutats, potser sí o potser no.

© The Economist

Són els millors i els pitjors temps per al Moviment Cinc Estrelles (M5E), l'organització populista que conforma la principal oposició a Itàlia. Pel costat positiu, Matteo Renzi, l'ex-primer ministre, va dimitir el 19 de febrer com a líder del Partit Democràtic (PD), el partit dominant del Govern i major adversari de l'M5E. Renzi probablement recuperarà el control del PD, però la seva acció ha posat de manifest un trencament entre els seus seguidors i els crítics, alguns dels quals van desertar el 28 de febrer per formar un nou grup parlamentari d'esquerra radical. No sorprèn, doncs, que l'M5E i el PD estiguin gairebé empatats a les enquestes.

Però si la popularitat de l'M5E és clara, no ho és tant la seva competència. Els càrrecs públics de més antiguitat del partit són dues alcaldesses escollides el juny passat: Virginia Raggi a Roma, la ciutat més gran d'Itàlia, i Chiara Appendino a Torí, la quarta més gran. Els seus resultats amb prou feines poden ser més dispersos.

El 7 de febrer Raggi va assabentar-se que la fiscalia la investigaria per segona vegada. L'alcalde, que nega cap delicte, podria ser acusada de falsificació documental i d'abús de poder. La seva homòloga a Torí, segons una enquesta publicada al gener pel diari financer *Il Sole-24 Ore*, s'ha convertit en l'alcalde d'una gran ciutat més popular d'Itàlia.

Les alcaldesses més importants del Moviment Cinc Estrelles: la de Roma, Virginia Raggi, a l'esquerra, i la de Torí, Chiara Appendino, la més popular d'Itàlia.

L'índex d'aprovació d'Appendino entre els ciutadans de Torí és d'un 62%, un increment de set punts percentuals des que va ser elegida.

Aquestes dones són dues de les cares més esperançadores d'un moviment liderat per un demagog i abans humorista, Beppe Grillo. Raggi és advocada; Appendino, empresària. Les disparitats del seu historial al càrrec es deuen en part a les diferències de les ciutats que governen. Torí, a l'ombra dels Alps, és elegant

però modesta, imbuïda d'una cultura de la reserva i el pacte. Diuen que hi ha més Ferraris per càpita que en qualsevol altra ciutat d'Itàlia, però mai no se'ls veu. La burocràcia que va heretar Appendino de l'anterior alcalde, membre del PD, té una perspectiva progressista i reputació de ser eficient.

Roma, en canvi, malgrat la seva bellesa encisadora, és corrupta, caòtica i cínica. Raggi va heretar un consistori tristament conegut per la corrupció i →

Nova
maqueta

Nous
opinants

Nou
format

Nou
Temps

Ja al teu quiosc

Per fer-te
subscriber entra a
www.eltamps.cat
escriu-nos a
[subscripcions@
eltamps.cat](mailto:subscripcions@eltamps.cat)
o telefona al
902131025.

Us atendrem de
9.00 a 14.00 hores

→ que havia estat sota l'administració del Govern central a causa d'una investigació sobre els lligams entre membres de l'executiu local i el crim organitzat. Diversos funcionaris són a la presó.

No és cap sorpresa que en els principals problemes de Raggi hi hagi involucrats membres del personal. L'alcaldesa va posar la seva confiança en treballadors públics que ara són a la presó o se'ls està investigant. El gir més recent afecta un funcionari de l'Ajuntament que Raggi va ascendir i a qui gairebé va triplicar el salari. S'ha sabut que l'home va contractar tres assegurances de vida per valor de 41.000 euros i que en va fer beneficiària la futura alcaldessa. Encara no se n'han aclarit els motius. Raggi diu que ella no sabia res de les transaccions i que només se n'hauria pogut beneficiar si el titular de la pòlissa s'hagués mort. La fiscalia, que ja investigava l'alcaldesa per un altre nomenament, sembla que s'ha cregut les seves paraules. Però ara ha obert una segona investigació per suposades irregularitats en l'ascens del titular de les assegurances. Raggi és sospitosa.

Appendino va escollir els seus caps de departament abans de les eleccions. Va apartar el seu rival més perillós dintre de l'M5E local i treballa en aparent harmonia amb un home a la seva mà dreta heretat de l'administració anterior. Maurizio Molinari, director de *La Stampa*, diari amb seu a Torí, addueix dos motius de la popularitat d'Appendino. "Manté una distància amb l'M5E", diu Molinari. "La gent no té la sensació que són governats per [els seguidors de Grillo], sinó per Appendino". I l'alcaldesa, afegeix, és "molt torinesa, de perfil baix".

**RAGGI VA ASCENDIR UN
FUNCIONARI I ELL LA VA
FER BENEFICIÀRIA DE
LA SEVA ASSEGURANÇA
DE VIDA**

Els seus resultats, però, també han sigut moderats. I, a banda d'alguns gestos simbòlicament radicals (entre més, la proposta d'introduir àpats vegans a les escoles), el que ha fet Appendino li ha costat el suport d'activistes de l'M5E i de votants de classe obrera, que li havien donat suport perquè els feia l'efecte que el PD s'havia acostat massa a l'elit de la ciutat. L'alcaldesa ha esquivat el compromís del moviment de bloquejar un enllaç ferroviari d'alta velocitat a través dels Alps, amb l'argument que ella no té autoritat per aturar-lo. I ha renunciat a retirar la gestió del consorci d'aigües municipal de mans privades.

Això és gairebé una traïció per a l'M5E. La propietat pública de l'aigua és una de les qüestions de les cinc "estrelles" que donen nom al moviment. "L'M5E sempre ha estat de part nostra", lamenta Mariangela Rosolen, veterana activista per la desprivatització del consorci d'aigües municipal. Rosolen diu que els activistes estan pensant fer una manifestació contra Appendino. Això podria suposar un punt d'inflexió en la seva sort. Però per als seus admiradors seria una prova de la seva habilitat per cenyir-se de manera perspicaç a una via intermèdia que un dia la podria portar a càrrecs nacionals.

Les opcions que té el seu partit de donar-li aquesta oportunitat semblen cada cop millors. D'ençà que el Govern de Renzi va caure, al desembre, la dreta no ha aconseguit unir-se i l'esquerra s'ha barallat desastrosament. Matteo Salvini, líder de la nacionalista Lliga Nord, ha empès el partit cap a la dreta fins a convertir-lo en un reflex italià del Front Nacional de Marine Le Pen. Això li dificulta aliar-se amb el partit de centre-dreta de Berlusconi, Forza Italia. Mentrestant, el motí al PD pot incapacitar la formació per guanyar unes eleccions generals. Renzi es va queixar que els amotinats "donaven un regal preciós a Grillo". Costa no donar-li la raó. •

Traducció d'Arnau Figueras